

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115208697
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4115208697.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľky: R. D. I., rod. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., T. XX, zastúpená JUDr. Pavol Torňoš, advokát, so sídlom Bratislava, Tomášikova 50/D, proti odporcovi: S. Y. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., B. A. X. XX, zastúpený Advokátskou kanceláriou Mgr. Romana Mravíková, so sídlom Nitra, Štefánikova tr. 15, o určenie výživného na manželku, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 15. februára 2018 č. k. 18C/166/2015-469 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku **m e n í** tak, že odporca je povinný prispievať na výživu manželky za čas od 03. 04. 2015 do **30. 06. 2015** sumou 600 eur mesačne a vo zvyšnom vyhovujúcom výroku rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

Zročné výživné za obdobie od 03. 04. 2015 do 30. 06. 2015 v sume 1 760 eur je odporca povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom zo dňa 27. 03. 2015 domáhala, aby súd zaviazal odporcu platiť na jej výživu sumu 1.500 eur mesačne.

2. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky od 27. 03. 2015 do 30. 06. 2015 sumou 800 eur mesačne, za čas od 01. 07. 2015 do 16. 12. 2015 sumou 120 eur mesačne a vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 71 ods. 1, § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine a vykonaným dokazovaním.

2.1. Vzhľadom ku skutočnosti, že v priebehu konania došlo k rozvodu manželstva účastníkov konania, súd pripustil zmenu návrhu v takomto znení, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky mesačne sumou 1.500 eur za čas od 27. 03. 2015 do 31. 07. 2015 a sumou 150 eur mesačne od 01. 08. 2015 do 16. 12. 2015. Vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľka s odporcom boli manželia a manželstvo uzatvorili dňa 01. 10. 2005. Na návrh navrhovateľky bolo manželstvo rozsudkom OS Nitra zo dňa 23. 06. 2010 č. k. 12C/71/2010-49 rozvedené a maloleté deti boli zverené do starostlivosti navrhovateľky, pričom odporca bol zaviazaný prispievať na výživu sumou 150 eur mesačne na každé dieťa a zároveň bol upravený styk s maloletými deťmi. Následne v dôsledku podaného odvolania a zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom navrhovateľka vzala návrh na rozvod

manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom späť a konanie bolo zastavené. Dňa 15. 04. 2015 opätovne navrhovateľka podala návrh na rozvod manželstva, pričom manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom OS Nitra č. k. 24P/113/2015-171 zo dňa 04. 12. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16. 12. 2015, pričom maloleté deti boli zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a odporca bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého E. sumou 150 eur mesačne a na výživu maloletej F. sumou 150 eur mesačne. Navrhovateľka sa dňa 27. 03. 2015 s maloletým E. vrátila na územie SR, definitívne dňa 03. 04. 2015, pričom odporca s maloletou F. zostal v Belgicku do 30. 06. 2015. Navrhovateľka je konateľkou spoločnosti, bola vlastníčkou bytu nachádzajúceho sa v P., ktorý dávala do podnájmu a ktorý v roku 2017 predala. Po návrate na územie SR bola navrhovateľka nezamestnaná, nebola evidovaná na úrade práce, odmietli ju zaevidovať, nakoľko bola konateľkou spoločnosti, poberala rodinné prídavky vo výške 47 eur a po finančnej stránke jej pomáhali rodičia. Dňa 02. 07. 2015 sa zamestnala v spoločnosti PERSONAL CONSULTING, s. r. o., pričom pracovný pomer bol uzatvorený na dobu neurčitú a skončený v skúšobnej dobe ku dňu 13. 09. 2015. Z výplatnej pásky vyplýva, že dosahovala príjem 652 eur. Následne od 07. 09. 2015 do 19. 11. 2015 bola PN a poberala nemocenské dávky vo výške 400 eur a od 20. 11. 2015 sa zamestnala v resocializačnom stredisku Čistý deň, nezisková organizácia, kde mala príjem 500 eur. Odporca sa na územie SR vrátil k 01. 07. 2015, keď došlo k ukončeniu jeho pôsobenia v zahraničí. Zároveň si riešil svoju bytovú otázku, pretože býval v prenájme. Ako štátny zamestnanec bol od 01. 09. 2010 do 30. 06. 2015 dočasne vyslaný do cudziny na zastupiteľský úrad Slovenskej republiky do Bruselu, kde pôsobil ako diplomatický zamestnanec. Dňom skončenia dočasného vyslania odporcu uplynula aj doba jeho dočasného preloženia na výkon štátnej služby na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Za obdobie od marca do júna 2015 bol čistý mesačný príjem odporcu vo výške 3.393,44 eura, pričom odporcovi boli vyplácané i náhrady, a to stravné za pracovnú cestu dňa 23. 05. 2015 vo výške 4,50 eura, náhrada výdavkov spojených s pobytom manželky za mesiac marec 2015 vo výške 583,42 eura, za mesiac apríl 2015 vo výške 48,23 eura a náhrada výdavkov spojených s pobytom dvoch detí, v marci 2015 suma 653,44 eura, apríl 2015 277,33 eura a v mesiacoch máj a jún 2015 za každý mesiac 361,73 eura, bol mu vyplatený daňový bonus na maloleté deti vo výške 428,20 eura. Odporcovi boli vyplatené i náhrady súvisiace s letenkou, pohonnými hmotami, vreckovým, pričom ďalšie výdavky nebolo možné špecifikovať, pretože tieto súvisia s výkonom činnosti príslušníka SIS a podliehajú utajeniu. Za mesiac jún 2015 obdržal odporca čistú mzdu 3.369 eura + náhradu za jedno dieťa 361,73 eura. Odporca mal v SIS čistý mesačný príjem za obdobie od 09/2014 do 08/2015 vo výške 697,59 eura a od 01. 07. 2015 je zamestnancom v SIS s miestom výkonu práce v Bratislave a od 03/2015 do 10/2015 bol jeho čistý mesačný príjem 837,13 eura. Odporca býva v podnájme, nemá vyriešenú bytovú otázku. Nájomnou zmluvou zo dňa 30. 10. 2015 preukázal, že za nájomné platí 200 eur mesačne.

2.2. V danej veci bolo potrebné skúmať životnú úroveň účastníkov v období, kedy boli manželmi, a počas ktorého podľa tvrdenia navrhovateľky si odporca neplnil vyživovaciu povinnosť, napriek tomu, že plnenie vyživovacej povinnosti bolo nevyhnutné. Spor o výživné na manžela je nevyhnutne spojený s narušením vzťahov medzi manželmi, čo je často sprevádzané opustením spoločnej domácnosti a prerušením vzájomnej komunikácie. Súd zohľadňoval pri určení výživného dve rozhodné obdobia, a to od podania návrhu a obdobia počas pobytu odporcu v Belgicku, teda od 27. 03. 2015 do 30. 06. 2015 a odo dňa návratu odporcu na Slovensko ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, a to od 01. 07. 2015 do 16. 12. 2015. Z výsluchu strán sporu, ako aj z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že bol preukázaný rozdiel v životnej úrovni navrhovateľky a odporcu. Je nepochybné, že došlo medzi účastníkmi k nezvratnému narušeniu manželských vzťahov, keď odchod navrhovateľky zo spoločnej domácnosti zo zahraničia bol ich vyvrcholením a bol motivovaný nedorozumeniami medzi účastníkmi konania. Zistené rozdiely boli takej intenzity, že zakladali neprípustný rozdiel v životnej úrovni, ktorý bolo potrebné kompenzovať určením výživného. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že odporca v čase, keď sa zdržiaval v zahraničí, mal oveľa vyšší príjem ako navrhovateľka, pričom súd však poukazuje, že život v zahraničí v Belgicku je drahší ako na území SR. V tomto období zabezpečoval odporca starostlivosť o maloletú dcéru, ktorá s ním bývala v Belgicku. Počas tohto obdobia mal odporca zvýšené náklady v súvislosti, či už s bývaním, platením životných poisťiek, potravín. Taktiež z príjmu hradil permanentku pre navrhovateľku, aj keď už nebola v zahraničí, hradil ošetrovanie maloletých detí, náklady súvisiace so školou, poplatky za spoločné priestory bytu, potraviny, ako aj finančné prostriedky, ktoré platil titulom úspor. Je nepochybné, že vo vzťahu účastníkov konania to bol odporca, ktorého výkon povolania zabezpečoval hlavný podiel príjmu rodiny, bol ekonomicky sebestačnejší. Súd s poukazom na príjem odporcu a odôvodnené potreby navrhovateľky považoval za primeranú výšku výživného vo výške 800 eur mesačne, keď aj sám odporca vo svojej výpovedi uviedol, že navrhovateľke posielal na

účet 650-700 eur, ale aj 950 eur. Súd mal za to, že výška výživného v sume 800 eur zodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam a to aj po zohľadnení tej skutočnosti, že odporca si mal plniť vyživovaciu povinnosť i vo vzťahu k maloletým deťom. Po návrate na územie SR prišlo k zníženiu príjmu na strane odporcu, jeho príjem bol v sume 873,73 eura, a preto súd určil výšku výživného v sume 120 eur mesačne, ktorú súd považoval za primeranú. Súd poukazuje i na správanie sa navrhovateľky, ktorá bola v rozhodnom období konateľkou spoločnosti s ručením obmedzeným, za výkon funkcie nepoberala odmenu, bola vlastníčkou 3-izbového bytu v P., ktorý mohla prenajímať a tým si zvyšovať svoju životnú úroveň, predmetný byt v priebehu konania predala, má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by ju obmedzovali v možnosti nájsť si prácu a tým sa podieľať na zvyšovaní svojej životnej úrovne. Zdravotný stav navrhovateľky, spôsob profesijnej realizácie, výška jej odôvodnených mesačných výdavkov neodôvodňovali priznanie výživného v takej výške ako požadovala. Súd preto návrh vo zvyšku zamietol.

2.3. Súd sa zaoberal aj tým, či určenie výšky výživného nie je v rozpore s dobrými mravmi, teda, či priznať alebo nepriznať manželské výživné, vzhľadom na správanie navrhovateľky. Aplikácia ustanovenia o dobrých mravoch prichádza do úvahy predovšetkým v prípadoch, ak zavinenie rozpadu manželstva je možné v prevažnej miere pričítať jednému z manželov. Súd mal za to, že neboli splnené podmienky pre neurčenie výšky výživného z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, nakoľko súd nezistil žiadne okolnosti naplňujúce znaky konania v rozpore s dobrými mravmi.

2.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku podal odporca v zákonnej lehote odvolanie, vo vyhovujúcom výroku, domáhajúc sa ním jeho zmeny a zamietnutia návrhu navrhovateľky v celom rozsahu. Dôvodil, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdenie navrhovateľky v návrhu na určenie výživného na manželku, že obe deti sú v jej osobnej starostlivosti, označil za nepravdivé. V tejto súvislosti uviedol, že obe deti boli v čase podania návrhu minimálne až do 15. apríla 2015 v spoločnej starostlivosti, dcéra F. bola následne v jeho výlučnej starostlivosti neprerušene až do 4. augusta 2015. Rovnako za nepravdivé označil tvrdenie navrhovateľky, že v období máj 2011 až apríl 2015, ktoré strávila v zahraničí, mala zakázané vykonávať prácu, keďže zamestnávateľ MZVaEZ SR nemá právo zakazovať a ani nezakazuje vykonávať prácu manželskému partnerovi svojich vyslaných zamestnancov v zahraničí. Zdôraznil, že náklady za bývanie, benzín, stravné a iné požitiny (stravné vo výške 405 eur, ubytovanie vo výške 219 eur, vreckové vo výške 20,25 eura, diaľničné poplatky vo výške 8,70 eura a pohonné hmoty vo výške 1.379,87 eura) súviseli s výkonom jeho práce v zahraničí, konkrétne s vyslaním na zahraničnú cestu a s nárokom na preplatenie len skutočne vynaložených a preukázaných nákladov súvisiacich s vykonávanou prácou. Poukázal, že v napadnutom rozsudku je nesprávne uvedená suma príspevku na dieťa v mesiaci máj 2015 vo výške 631,73 eura. Mal za to, že správna výška tohto príspevku je 361,73 eura. Za nepravdivé považoval i tvrdenie navrhovateľky, že podstatnú časť marca 2015 a krátku časť apríla 2015 strávila v zahraničí a že od 01. 03. 2015 do 16. 12. 2015 poberala náhradu na manželku, ktorá nebola navrhovateľke poskytnutá v sume 583,43 eura a príjmy 48,23 eura. V tomto smere mal za to, že ide o sumy príspevkov pre zamestnanca za mesiace marec a apríl 2015, resp. ich pomernú časť za čas manželky skutočne strávený v Belgicku a tieto náklady boli preukázateľne vynaložené na zabezpečenie jej pobytu v tomto čase. Poprel, že by si z platu mesačne strhával sporozíro v sume 477,75 eura. Rovnako nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľky, že si na nákup oblečenia, jedla musela požičať, keďže počas konania bolo jednoznačne preukázané, že v období mesiacov september 2014 až marec 2015 jej boli z jeho strany poskytnuté platby prevodom na účet v celkovej sume 4.700 eur, resp. v období od januára 2014 do konca marca 2015 sumu vo výške spolu 12.300 eur. Vytkol súdu prvej inštancie, že v odôvodnení rozhodnutia nesprávne uviedol, že návrh na rozvod podala navrhovateľka dňa 15. 04. 2015, keď návrh na rozvod podal v mesiaci apríl 2015 on z dôvodov bližšie uvedených v návrhu. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku neuviedol príjmy navrhovateľky v rozhodnom období v mesiacoch júl až december 2015 a tiež jeho oprávnené potreby na zabezpečenie kompletnej starostlivosti poslednej spoločnej domácnosti a potreby súvisiace s vykonávaním práce. Namietal, že súd prvej inštancie, napriek vykonanému dokazovaniu, nesprávne určil dátum 27. marec 2015 ako začiatok odlúčenia rodiny a od tohto dátumu aj priznal navrhovateľke výživné na manželku. Mal za to, že v tomto období sa celá rodina nachádzali spoločne v mieste svojho obvyklého pobytu v Belgickom

kráľovstve, a preto k odlúčeniu s navrhovateľkou mohlo dôjsť najskôr od 16. apríla 2015, t.j. odo dňa, keď bolo z rozhodnutia zamestnávateľa na základe žiadosti zamestnanca ukončené manželke sprevádzanie zamestnanca vyslaného na výkon práce v zahraničí. Podľa jeho názoru, súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil skutočnosť, že počas celého rozhodného obdobia zabezpečoval v plnej miere starostlivosť o poslednú spoločnú domácnosť on, a to až do úplného konca svojho vyslania na výkon prác v zahraničí, t. j. do 30. júna 2015. Počas tohto obdobia mala navrhovateľka uhradené všetky poplatky súvisiace so zabezpečením je pobytu v Belgickom kráľovstve, t.j. okrem bývania a stravy, aj napr. zdravotné poistenie v belgickej zdravotnej poisťovni, poplatky za posilňovňu, wellness a iné. Určenie sumy vo výške 800 eur do 30. 06. 2015 a 120 eur do 16. 12. 2015 a pritom ignorovanie skutočnosti, že navrhovateľka mohla poberať príjmy pre prospech rodiny z prenájmu nehnuteľnosti, ktorú reálne neplánovala užívať a že navrhovateľka v časti tohto obdobia vôbec nepreukázala žiadnu snahu zamestnať sa a prispieť tak na zvýšenie svojej životnej úrovne, ako i úrovne rodiny, považoval za nesprávne. Uviedol, že v období od januára 2014 do apríla 2015 pravidelne zasielal prevodom na účet navrhovateľky sumy 650 až 950 eur mesačne, pričom uvedenou sumou musela navrhovateľka v čase podania návrhu v apríli 2015 aj reálne disponovať, keďže dovtedy nemala preukázateľne žiadne výdavky. Podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie nevysporiadal ani s preukázanými majetkovými pomermi oboch rodičov. V tejto súvislosti poukázal, že navrhovateľka už vo svojom návrhu úmyselne neuviedla výlučné vlastníctvo 3-izbovej nehnuteľnosti v P.-I. na V. ulici č. XX, pričom počas celého rozhodného obdobia v rokoch 2011 až 2014 tento byt prenajímala, avšak nikdy týmto príjmom neprispievala k potrebám rodiny, ale tieto finančné prostriedky odovzdávala jej rodičom. Rovnako za nesprávne označil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti stanovenia výšky výživného za obdobie po jeho návrate z vyslania na prácu v zahraničí - od mesiaca júl 2015 až december 2015. V tomto smere poukazoval na majetkové pomery oboch rodičov, ako aj jeho výdavky na zabezpečenie rodiny od septembra 2014 do júna 2015, ďalšie nevyhnutné výdavky v období mesiacov júl až december 2015 a úspory, ktoré vytvoril navrhovateľke v období mesiacov január až apríl 2015. S poukazom na ust. § 19 ods. 1, § 62 ods. 2, 5, § 71 ods. 1, § 75 ods. 7, 2 Zákona o rodine uviedol, že jeho aktuálne mesačné príjmy sú porovnateľné s príjmami navrhovateľky, pričom momentálna životná úroveň navrhovateľky je vyššia ako jeho, vzhľadom na preukázané majetkové pomery navrhovateľky. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 27. 06. 2013 sp. zn. 51P/25/2012.

4. Odporca písomným podaním zo dňa 08. 05. 2018 doplnil svoje odvolanie, v ktorom žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, považujúc rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 11. 2009 sp. zn. 2 Cdo 238/2008, rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 07. 05. 2014 sp. zn. 5CoP/18/2014. Opätovne poukazoval na skutočnosti uvádzané v odvolaní.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá nesúhlasila s tvrdeniami odporcu v jeho odvolaní. Uviedla, že odporca síce poberal na deti a manželku náhradu vo výške cca 1.428 eura, avšak nie vždy ponechával pre ňu a deti sumu spolu 714 eur, z ktorej si odpočítal rôzne položky, a to náklady na bývanie za ňu a deti, ktoré jej vyrátať, za lieky, za prezutie pneumatík, čistiareň a iné, t. j. niekedy bola celý mesiac bez financií, alebo ju odporca nechal žiť v zahraničí len z 250 eur. Zdôraznila, že odporca kvôli žiadosti o súčinnosť písanú ňou do SIS, nebol zamestnávateľom z pracovnej pozície stiahnutý, pokračoval na tej pozícii pracovať naďalej. Paradoxne, práve dôsledkom tejto žiadosti začal konečne posielat' financie na jej účet a to vo výške 950 eur, k tomu jej odporca dal kartu na tankovanie, platobnú kartu relatívne pravidelne na sobotňajší nákup potravín. Táto situácia trvala až do ukončenia bezpečnostnej preverky odporcu cca do augusta 2014, potom sa postupne vrátil k predchádzajúcemu správaniu, potom došlo opäť k zmene jeho správania. V tejto súvislosti uviedla, že odporca sa opäť často nezdržiaval v spoločnej domácnosti, bol u jeho intímnej priateľky a jej dieťaťa, pričom svoje správanie odmietol zmeniť. Poukázala, že odporca počas pobytu fyzicky napadol maloletého syna E., následne došlo k vyhroteniu situácie až do takej miery, že to malo dopad na zdravotný stav syna, ktorému následne odporca odpieral, aby mu bolo poskytnuté lekárske ošetrovanie. Odporca sa jej vyhráždal, že keď bude situáciu riešiť súdnou cestou, oddelí ju od detí tým, že jej ukončí nasledovanie a deti si v zahraničí ponechá. Dňa 19. 03. 2015 sa odporca odsťahoval zo spoločnej domácnosti a nechal ju úplne bez financií. Nesúhlasila s tvrdením odporcu, že ho ohovárala a šírla o ňom klamstvá. Navyiac mala za to, že odporca ani nekonkretizoval, v čom ho ohovárala. Odporca preukázateľne prispieval minimálnou, či nedostatočnou a niekedy žiadnou sumou na jej živobytie a živobytie ich detí, pričom nežil

v spoločnej domácnosti, ale u jeho intímnej priateľky. Uviedla, že existuje znalecký posudok, výpovede syna u odborníkov v Belgicku, v škole v Belgicku, ale aj u odborníkov na Slovensku, že odporca fyzicky vážne napadol maloletého syna E.. Záverom poukázala, že odporcu nahrávala len v snahe chrániť sa, mala odôvodnenú obavu, ktorá sa jej dňa 04. 02. 2015 potvrdila. Odporca sa jej vyhrážal a vydieral ju. Počas rozhodného obdobia nežili v spoločnej domácnosti, odporca nahrávaný nebol, z ktorého dôvodu považovala otcom tvrdené porušenie morálneho aspektu za bezpredmetné. Predmetné nahrávky neboli uložené u nikoho zo známych, ani použité a vypočuté treťou osobou alebo stranou, pričom odporca vedel a bol informovaný o nahrávaní.

6. V písomnom podaní, doručenom Krajskému súdu v Nitre dňa 21. 01. 2019, navrhovateľka poukazovala na priebeh udalostí počas pôsobenia žalovaného v zahraničí, ako i jej skúsenosti so žalovaným v minulosti. Zdôraznila, že odporca dobrovoľne neprispieval na výživu maloletých detí sumou, ktorá by zodpovedala životnej úrovni odporcu a tiež dobrovoľne neprispieval na jej výživu ako manželky žiadnou sumou, a to po dobu roka, deti, rovnako ani ona, nezdíeľali rovnakú životnú úroveň, ktorú mal odporca, pričom náklady na rodinu počas jedného roka znášala výlučne ona. Stiahnutím podaní zo súdu, nepodpísaním dohody o urovnaní a aj tým, že odporca nijako nekompenzoval výživné za obdobie rok spätne, ktoré by bolo priznané zo zahraničného platu, odporca značne ušetril, pričom ona bola v dlhoch. Pracovný pomer odporcu bol ukončený z dôvodu, že podpísal čestné prehlásenie, že nebude zamestnaná, aby odporca mohol na ňu poberať náhradu na manželku v zahraničí. Týmto krokom prišla počas pobytu v zahraničí ako odprevádzajúca manželka o výhody sociálneho, dôchodkového poistenia a sporenia, odbornú prax v odbore, odpracované roky. Uviedla, že si v Belgicku hľadala prácu. Ohľadom tvrdenia odporcu, že motívom obnovenia spolužitia nebola snaha o zachovanie rodiny a obnova manželstva, ale že dôvodom obnovy spolužitia bolo dať deťom lepšie možnosti a štúdium v zahraničí, uviedla, že odporca sa maloletým deťom nevenoval, pretože nežil v spoločnej domácnosti, s deťmi sa neučil, poberal na maloletých finančnú náhradu vo výške cca 714 eur, pričom tú si ponechával a nakladal s ňou podľa vlastného uváženia, znevažoval ju ako matku v očiach detí, fyzicky nadmerne trestal svojho maloletého syna, brutálne fyzicky napadol syna, ukončil jej vysielanie bez jej vedomia a súhlasu, odmietol ju informovať o ukončení vysielania, po ukončení vysielania odmietol povedať, kde sa nachádza dcéra, odporca odmieta vrátiť deťom všetky ich veci. Záverom poukazovala na motív odporcovho obnovenia manželstva, ktorým bol finančný záujem. Poukázala, že aktuálne odporca žije u novej priateľky a deti k nej berie na víkendy, s deťmi sa pravidelne neučí a dodnes im nevrátil ich veci.

7. Odvolací súd rozhodol prvýkrát o podanom odvolaní odporcu proti rozsudku OS Nitra zo dňa 15. 02. 2018 č. k. 8C/166/2015-469 v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku rozsudkom zo dňa 18. 04. 2019 č. k. 9Co/230/2018-538 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku zmenil a odporcu zaviazal prispievať na výživu manželky za čas od 03. 04. 2015 do 30. 06. 2015 sumou 600 eur mesačne a vo zvyšnom vyhovujúcom výroku rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh zamietol. Zročné výživné za obdobie od 03. 04. 2015 do 30. 06. 2015 v sume 1 760 eur zaviazal odporcu zaplatiť do 31. 07. 2019 k rukám navrhovateľky.

7.1. Voči uvedenému rozsudku odvolacieho súdu bolo podané dovolanie odporcom, teda osobou povinnou platiť výživné. Dôvodil tým, že odvolací súd mu vyjadrenie k morálnemu aspektu zo dňa 15. 10. 2018 a následne zo dňa 21. 01. 2019 podanie označené ako „Vyjadrenie k stanovisku žalovaného“, pričom išlo o rozsiahle vyjadrenia, boli zaslané, resp. jeho právnenému zástupcovi na vedomie až 10. 04. 2019, t. j. 8 dní pred rozhodnutím odvolacieho súdu. Uvedené vyjadrenia sa podľa odporcu nezakladajú na pravde a postupom odvolacieho súdu mu bolo zamedzené vyjadriť sa k nim skôr, ako súd prijal konečné rozhodnutie a vytvoril tak stav nerovnosti účastníkov súdneho konania a porušil tak princíp rovnosti zbraní. Nemal tak dostatočný časový priestor vyjadriť sa k nepravdivým tvrdeniam navrhovateľky a tým ovplyvniť, resp. vyvrátiť rozhodnutie odvolacieho súdu.

Tvrdil, že:

- nie je pravdou, že si ponechal náhradu na manželku a deti, peniaze boi poskytované zamestnávateľom z dôvodu úhrady výdavkov spojených s pobytom rodiny v zahraničí a na tento účel boli vždy peniaze použité, čo bolo preukázané listinnými dôkazmi;
- nie je pravdou, že platby navrhovateľke akokoľvek súvisia s nejakými listami, ktoré adresovala zamestnávateľovi, platby jej poukazoval počas celých 4 rokov v zahraničí;
- nie je pravdou, že by napadol kedykoľvek fyzicky vlastné deti, alebo že odopieral lekárske vyšetrenie;

- nemal vedomosť o žiadnom znaleckom posudku, nikdy s ním žiaden psychológ nekomunikoval. Navrhovateľka uvádzala pri vymyslených a utajovaných vyšetreniach syna E. vymyslené údaje a skutočnosti, aby lekári napísali do záznamov o vyšetrení.
- Nahrávky využívala navrhovateľka na jeho diskreditáciu u kolegov, známych, ktorým sprístupňovala ich upravený obsah. Nie je pravdou, že vedel a bol informovaný o nahrávaní.
- Nie sú pravdivé tvrdenia žalobkyne, že neprispel kedykoľvek na výživu maloletých detí sumou, ktorá by zodpovedala jeho životnej úrovni.
- Nie je pravdou, že by podpísal vyhlásenie, že navrhovateľka nebude zamestnaná alebo, že nemôže pracovať v zahraničí, naopak, nebola schopná vykonávať žiadnu prácu a nájsť si ju, a ani aktívne ju nikdy nehľadala.

V ďalšej časti dovolania potom odporca namietal bod 12. a 15. predchádzajúceho rozsudku odvolacieho súdu.

8. K podanému dovolaniu odporcu sa písomne rozsiahlo vyjadrila navrhovateľka, ktoré vyjadrenie sa nachádza na č. l. 599 až 605. Navrhla dovolaciemu súdu, aby dovolanie odporcu zamietol a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100%.

9. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 24. 02. 2021 sp. zn 9Cdo 19/2021 rozhodol o podanom dovolaní bývalého manžela. Rozhodol tak, že rozsudok KS v Nitre zo dňa 18. 04. 2019 sp. zn. 9Co/230/2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd v postupe odvolacieho súdu videl nesprávny procesný postup, ktorým znemožnil odporcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces, keď v súlade s požiadavkou zabezpečenia účinnej možnosti odvolateľa vyjadriť sa k úkonu protistrany svojou replikou tak, aby mal dostatok času na jeho prípravu, je potrebné, aby medzi doručením vyjadrenia odvolateľovi a rozhodnutím odvolacieho súdu neuplynul čas kratší ako 10 dní. V danom prípade odvolací súd nevytvoril odporcovi reálnu možnosť dostatočne sa pripraviť na zaujatie stanoviska k vyjadreniu protistrany, keď dokumenty boli doručované do schránky právneho zástupcu odporcu dňa 11. 04. 2010, t. j. 8 dní pred verejným vyhlásením rozsudku odvolacieho súdu.

10. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) opätovne preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou na podanie odvolania, a to osobou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, a vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom vyhovujúcom výroku podľa § 388 CSP zmeniť a rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

11. Podľa § 155 CMP konanie (vo veciach výživného plnoletých osôb) sa začína len na návrh.

12. Podľa § 156 CMP účastníkmi konania vo veciach výživného, plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

13. Podľa § 71 odsek 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

13.1. Podľa § 71 odsek 2 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

14. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká medzi manželmi a trvá odo dňa uzavretia manželstva až do jeho zániku. Manželia majú mať v manželskom zväzku rovnakú životnú úroveň a účelom tohto nároku je práve zabezpečenie jej vyrovnanosti. Požiadavka na rovnakú životnú úroveň vyplýva z princípu solidarity a rovnakého postavenia v právach a povinnostiach vyplývajúcich z manželského zväzku. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, dôsledkom je stav, keď majú títo rozdielnu životnú úroveň. Môže ísť napr. o prípady, keď jeden z manželov riadne alebo vôbec neprispieva na spoločnú domácnosť, na starostlivosť o deti a iné spoločné výdavky a druhý manžel musí ich úhradu zabezpečovať samostatne, čím sa znižuje jeho životná úroveň. Rovnako môže dôjsť k vzniku rozdielnej životnej úrovne i v prípade, ak manželia majú rôzne príjmy a nevedia sa dohodnúť na ich spravodlivom rozdelení.

Zo zásady rovnakej životnej úrovni vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom. Prostredníctvom tejto vyživovacej povinnosti sa tak okrem uspokojovania osobných potrieb sleduje naplnenie požadovaného zákonného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska. Zásada dobrých mravov je korektívom, ktorý môže spôsobiť, že napriek všeobecnej požiadavke rovnakej životnej úrovne v manželstve v dôsledku ich porušovania sa táto zásada nemusí uplatniť, čo je odôvodnené tým, že inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený na určitých morálnych a etických pravidlách, ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahov súvisiacich s manželstvom. Práve z tohto dôvodu môže byť podľa judikatúry rozpor s dobrými mravmi zreteľnejší ako pri iných druhoch vyživovacej povinnosti. Pomôcť môže morálne vymedzenie obsahu manželstva, podľa ktorého sú manželia povinní spolu žiť, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Je však nutné poznamenať, že automaticky neplatí záver o tom, že pri porušení niektorej z uvedených povinností vyživovacia povinnosť medzi manželmi zaniká. Súd musí vždy pri rozhodovaní o výživnom na manžela (manželku) posúdiť, ako si ten manžel, ktorý požaduje výživné, resp. od ktorého sa výživné požaduje, plní svoje povinnosti alebo, prečo ich neplní.

Aktívne legitimovaným na podanie návrhu je ten z manželov, u ktorého životná úroveň je nižšia ako životná úroveň druhého manžela. K uvedenému stavu môže dôjsť, ak druhý manžel druhému neprispieva na výživu toľko, aby bola životná úroveň manželov v zásade rovnaká. Súd určuje výšku výživného na manžela na základe podaného návrhu tak, aby táto v zásade vyrovnala rozdielnu životnú úroveň manželov. Nejde však o dosiahnutie mechanickej matematickej rovnosti medzi manželmi. Ide skôr o dosiahnutie spravodlivej rovnosti, keďže súd posudzuje aj schopnosti a možnosti (napr. dosiahnuté vzdelanie, možnosti na trhu práce a výšku opodstatnených osobných výdavkov) a majetkové pomery oboch manželov. Súd tiež skúma dôvody, pre ktoré si jeden z manželov neplní vyživovaciu povinnosť, mieru starostlivosti o domácnosť, osobnú starostlivosť o deti, ako aj skutočnosť, či by priznanie práva na výživné nebolo v rozpore s dobrými mravmi. Výživné možno priznať najskôr odo dňa začatia súdneho konania, nie spätne. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi zaniká, buď smrťou oprávneného, alebo smrťou povinného, alebo ich vyhlásením za mŕtveho, rozvodom manželstva alebo zánikom manželstva vyhlásením za neplatné.

15. Predmetom konania je návrh navrhovateľky na určenie manželského výživného voči odporcovi (v tom čase manželovi) sumou 1.500 eur odo dňa začatia súdneho konania (27. XX. 2015). Dôvodila tým, že z manželstva pochádzajú dve deti: maloletý E. I., nar. XX. 03. XXXX a mal. F. I., nar. XX. XX. XXXX, pričom manželstvo uzatvorili dňa 01. 10. 2005. Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom OS Nitra zo dňa 04. 12. 2015 č. k. 24P/113/2015-171 a zároveň bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloletý E. a maloletá F. boli na čas po rozvode zverení do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 150 eur na každé dieťa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16. 12. 2015.

15.1. Navrhovateľka v podanom návrhu dôvodila tým, že odporca pracoval v zahraničí - Belgicku ako diplomat a od roku 2011 sa dohodli, že sa spolu s maloletými deťmi presťahuje do Bruselu za ním. Odporca v rozhodnom období 03/2015 - 06/2015 dosahoval od svojho zamestnávateľa Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR priemerný mesačný príjem 3.393,44 eura, pričom k 01. 07. 2015 bolo jeho dočasné vyslanie na zastupiteľský úrad SR v Bruseli skončené. Zo správy zamestnávateľa (č. I. 177 - 178) vyplynulo, že odporcovi boli za obdobie od 01. 03. 2015 do 30. 06. 2015 vyplatené nasledovné cestovné náhrady: stravné (diéty za pracovnú cestu dňa 23. 05. 2015) vo výške 4,50 eura, náhrada výdavkov spojených s pobytom manželky za mesiac marec 2015 vo výške 583,42 eura a za mesiac apríl 2015 vo výške 48,23 eura. Náhrada výdavkov spojených s pobytom dvoch detí bola za marec 2015 vyplatená vo výške 653,44 eura, apríl 2015 vo výške 277,33 eura, máj 2015 361,73 eura a jún 2015 vo výške 361,73 eura. Náklady za bývanie, ani príspevok na dovolenku a na školu maloletých detí odporcovi vyplácané neboli. Odporca bol zároveň v služobnom pomere u Slovenskej informačnej služby, z ktorej správy (č. I. 105) vyplynulo, že za obdobie od 03/2015 do 10/2015 mu bola vyplatená priemerná mesačná mzda 837,73 eura. K 01. 07. 2015 sa odporca vrátil na Slovensko, pričom je naďalej zamestnancom SIS. Odporca vyčíslil náklady spojené s bývaním v Belgicku, a to za obdobie apríl až jún 2015 v celkovej výške 2.956,76 eura (bývanie 150 eur, služby spojené s bývaním 903,21 eura, škola 125,69 eura, logopédia 80,85 eura, lekári, poistenie - 102,24 eura, hudobná škola 41 eur, poistenie vozidla 36,49 eura, cestovné 390 eur, mobil 116,39 eura, výlety

98 eur, hračky 87,96 eura, dovolenky 75 eur, spoločné výdavky rodiny 690 eur, úhrady navrhovateľky 59,95 eura). Navrhovateľka počas pobytu bola sprevádzajúcou osobou v zahraničí, bola nezamestnaná a z toho dôvodu zamestnávateľ odporcovi prispieval sumou 714 eur. Navrhovateľka spolu s maloletým synom E. sa vrátila na Slovensko 27. 03. 2015 a definitívne sa vrátila 03. 04. 2015 z dôvodu, že odporca požiadal svojho zamestnávateľa o ukončenie vyslania navrhovateľky do zahraničia. Zamestnávateľ odporcu ukončil postavenie sprevádzajúcej osoby (navrhovateľky) až dňa 15. 04. 2015. Navrhovateľka v konaní tvrdila, že odporca jej prispieval sumami 900 eur, hoci postupne sa tieto sumy znižovali na 800 eur, 700 eur, a nakoniec na 650 eur, zrejme po tom, čo si otec odpočítal náklady na posilňovňu. Vo svojom vyjadrení zo dňa 09. 05. 2016 uviedla, že od februára 2014 do júna 2014 jej platil 950 eur prevodom na účet, dával jej osobnú kartu na sobotný nákup potravín a nákup na tankovanie benzínu do automobilu. Od augusta 2014 jej mal posilať na účet sumu 650 eur mesačne, pričom jej zvykol nechať aj kartu na sobotný nákup a nepravidelne aj kartu na tankovanie. Navrhovateľka po návrate na Slovensko sa od 02. 07. 2015 zamestnala v agentúre PERSONAL CONSULTING, s. r. o. ako personálny manažér, pričom pracovný pomer s ňou bol 14. 09. 2015 ukončený. Počas tohto pracovného pomeru bola na dlhodobšej PN, kde podľa vyjadrenia navrhovateľky dosahovala príjem 400 eur. Od 20. 11. 2015 sa zamestnala v Resocializačnom stredisku Čistý deň, nezisková organizácia, kde dosahuje príjem 500 eur. Navrhovateľka v rozhodnom období bola vlastníčkou 3-izbového bytu v P., ktorý prenajímala podľa jej tvrdení do marca 2015 a z prenájmu mala finančné prostriedky vo výške 420 eur spolu s energiami. Poberala rodinné prídavky na maloleté deti vo výške 47 eur. Po návrate na Slovensko bývala v domácnosti svojich rodičov, ktorým podľa čestného prehlásenia matky navrhovateľky prispievala na domácnosť 100 eur mesačne. Navrhovateľka v roku 2017 byt v P. predala a naďalej býva v rodinnom dome svojich rodičov, odporca po návrate na Slovensko od 01. 07. 2015 býva v podnájme a nemá vyriešenú bytovú otázku.

16. Vzhľadom na to, že v priebehu konania došlo k rozvodu manželstva účastníkov konania, súd podľa § 139 CSP pripustil zmenu návrhu, ktorou sa navrhovateľka domáhala zaviazania odporcu prispievať jej na výživu mesačne sumou 1.500 eur za čas od 27. 03. 2015 do 31. 07. 2015 a sumou 150 eur mesačne od 01. 08. 2015 do 16. 12. 2015.

17. V danej veci bolo potrebné rozhodnúť o návrhu navrhovateľky, ktorá sa domáhala určenia manželského výživného za obdobie od 27. 03. 2015 (od podania návrhu) do 16. 12. 2015 (do právoplatného rozvodu manželstva). Vychádzajúc zo zákonného ust. § 71 ods. 1, 2 Zákona o rodine je nesporné, že počas trvania manželstva v zásade majú manželia nárok na rovnakú životnú úroveň. Uvedené však neznamená, že ide o presnú matematickú rovnosť v zmysle rovnakého množstva peňazí na oboch stranách. V danej veci bolo nesporne preukázané, že jediným príjmom rodiny bol príjem odporcu ako štátneho zamestnanca, ktorý bol od 01. 09. 2010 do 30. 06. 2015 dočasne vyslaný na zastupiteľský úrad SR v Bruseli, kde pôsobil ako diplomatický zamestnanec. V rozhodnom období tu dosahoval mesačne príjem 3.393,44 eura, pričom mu bol vyplácaný ako zamestnancovi SIS priemerný mesačný príjem za obdobie 03/2015 do 10/2015 vo výške 837,73 eura a za rozhodné obdobie náhradu za jedno dieťa vo výške 361,73 eura. Navrhovateľka mala v Bruseli postavenie sprevádzajúcej manželky, na ktorú bol vyplácaný príspevok počas skutočného pobytu partnera v zahraničí. Navrhovateľka počas pobytu v Bruseli nepracovala, ani sa nestarala o dieťa mladšie ako 3 roky. Túto skutočnosť odôvodňovala tým, že mala zakázané vykonávať prácu, aby odporca mohol poberať na ňu príspevok na manželku. Je nesporné, že navrhovateľka, napriek svojmu vzdelaniu v konaní nepreukázala, ani netvrdila, že by si aktívne hľadala prácu, príp. že by jej odporca znemožnil zabezpečiť ďalší príjem práve jej zamestnaním. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že finančne chod celej domácnosti v Bruseli zabezpečoval odporca, pričom jednotlivé náklady spojené s bývaním, nákladmi detí, výletmi, dovolenkami, ako aj nákladmi na rodinu, ktoré vyčíslil v období od apríla do júna 2015 na sumu 2.956,76 eura mesačne, sú z väčšej časti podopreté aj listinnými dôkazmi, ktoré žalovaný v konaní predložil, či už výpismi z účtov, alebo dokladmi o nákupoch. Navrhovateľka v konaní ani nerozporela, že väčšie nákupy potravín, oblečenia a drogérie robievali v sobotu počas víkendov a tieto hradil odporca. Rovnako navrhovateľka nepochybňovala, že mala k dispozícii kartu na tankovanie, ako aj kreditnú kartu na väčšie nákupy. Rovnako niet sporu o tom, že životné náklady v Bruseli sú podstatne vyššie ako životné náklady na Slovensku, pričom je nevyhnutné prihliadnúť aj na zamestnanie odporcu, ktorý ako štátny zamestnanec na zastupiteľskom úrade SR v Bruseli mal nesporne vyššie náklady spojené s výkonom svojho povolania, či už bežné náklady, alebo aj náklady na oblečenie, náklady na regeneráciu po práci, ktoré boli nepochybne vyššie a náročnejšie ako u ľudí pracujúcich v bežnom zamestnaní. Na druhej strane, je potrebné uviesť, že takéto zvýšené náklady z titulu zamestnania navrhovateľka nemala,

pretože bola v domácnosti, nepracovala, a preto jej ani nemohli vzniknúť vyššie náklady spojené s výkonom práce, či už dochádzkou, oblečením alebo ďalšími súvisiacimi nákladmi.

Poukazujúc na vyššie uvedené, odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že do času, dokedy navrhovateľka žila v spoločnej domácnosti s odporcom v zahraničí, sa podieľala na životnej úrovni rodiny, ktorú v celom rozsahu finančne zabezpečoval odporca, ktorý hradil nielen všetky náklady spojené s domácnosťou a s výchovou maloletých detí, ale prispieval konkrétnymi čiastkami i na potreby navrhovateľky, ktoré v konaní ani nespochybnila, pričom je potrebné prihliadnuť aj na tú skutočnosť, že navrhovateľka v tom čase mala ďalší príjem, a to z prenájmu bytu v P., ktorým si zvyšovala svoju životnú úroveň. Odvolací súd mal za to, že do 03. 04. 2015, dokedy manželka bývali v spoločnej domácnosti v zahraničí, bola životná úroveň v zásade rovnaká, prihliadnuc na celkový chod spoločnej domácnosti, ktorej financovanie zabezpečoval výlučne odporca.

18. Za obdobie od 03. 04. 2015 do 30. 06. 2015 bolo potrebné konštatovať, že životná úroveň manželov nebola rovnaká. Navrhovateľka v tomto období už žila na Slovensku spolu s maloletým E., kým maloletá F. zostala bývať u otca v Bruseli. Navrhovateľka bola nezamestnaná, tvrdila, že nebola evidovaná na úrade práce, že bola konateľkou spoločnosti, poberala rodinné prídavky vo výške 47 eur a finančne jej mali pomáhať rodičia. Odporca v tomto období mal príjem vo výške 4.450 eur, ktorý v konaní i potvrdil (ktorý pozostával z príjmu ako diplomatického zamestnanca vyplácaného Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vo výške 3.394,44 eura, ďalej z príjmu od SIS vo výške 837,73 eura a úhrad nákladov na jedno dieťa - maloletú F. vo výške 361,73 eura). Otec v tomto období deklaroval výdavky vo výške 2.956,76 eura, ktoré boli nižšie ako v období do marca 2015 (tie do marca 2015 vyčíslil na sumu 3.933,01 eura). Po uhradení nákladov s pobytom v Belgicku tak odporcovi zo zostatku príjmu cca 1.400 eur za plnenia si vyživovacej povinnosti k maloletej F. a k maloletému E. vznikla vyživovacia povinnosť aj na navrhovateľku. Zohľadňujúc však životné náklady v Bruseli, ako aj pracovné zaradenie odporcu, ktoré si bezpochyby vyžadovalo zvýšené náklady, ďalej náklady spojené s presťahovaním sa na Slovensko, ako aj nahradením škody vo výške 1.500 eur za poškodenia v súvislosti s užívaním služobného bytu, odvolací súd považoval na približné vyrovnanie životnej úrovne manželov primerané výživné za obdobie od 03. 04. 2015 do 30. 06. 2015 sumu 600 eur mesačne, keď zohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka, vzhľadom na jej vzdelanie, ako aj nepreukázanie vážneho dôvodu, pre ktorý nemala vlastný príjem, považoval takéto výživné, vzhľadom na schopnosti, možnosti odporcu ako povinného, ale aj možné schopnosti a možnosti navrhovateľky, za dostatočné. Je potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že navrhovateľka bola v tom čase vlastníčkou bytovej nehnuteľnosti v P., pričom v konaní nebolo preukázané, že by práve v tomto rozhodnom období nemala ďalší príjem aj z prenájmu tejto nehnuteľnosti. Pokiaľ navrhovateľka v konaní tvrdila, že nájom bytu ukončila z dôvodu problémov s nájomníkmi, túto skutočnosť v konaní nijako nepreukázala. Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že rovnaká životná úroveň manželov a pojem "v zásade" znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí, ale vždy je potrebné vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce v danom prípade najmä z osobných a pracovných špecifik na strane odporcu, ku ktorým bolo bezpochyby v danom prípade nevyhnutné prihliadnuť. Vzhľadom na to, že odvolací súd v čase svojho rozhodnutia určoval výživné na manželku za minulé obdobie, t. j. za obdobie od 03. 04. do 30. 06. 2015 sumou 600 eur mesačne, bolo potrebné vyčísliť za uvedené obdobie výšku splatného výživného, ktoré predstavuje celkovo sumu 1.760 eur (za mesiac apríl 2015 560 eur, za mesiac máj 2015 600 eur, za mesiac jún 2015 600 eur).

19. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie odo dňa právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

19.1. Odvolací súd v prejednávanej veci, vzhľadom na vyčíslené zročné výživné v sume 1.760 eur aj napriek poklesu príjmu nepovažoval za odôvodnené určiť dlhšiu lehotu na zaplatenie uvedenej sumy aj vzhľadom na časové obdobie, ktoré uplynulo od rozhodnutia súdu prvej inštancie a jeho vedomosti o zákonnej vyživovacej povinnosti voči v tom čase manželke.

20. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej vyhovujúcej časti zmenil a návrh navrhovateľky na výživné od 01. 07. 2015 do 16. 12. 2015 podľa § 388 CSP zmenil a návrh za toto obdobie zamietol. V uvedenom období boli zistené súdom prvej inštancie zárobkové možnosti a schopnosti, ako aj pomery na strane oboch účastníkov. Navrhovateľka sa od 02. 07. 2015 zamestnala na základe pracovnej zmluvy v spoločnosti PERSONAL CONSULTING, s. r. o., kde dosahovala príjem 652

eur a kde s ňou zamestnávateľ skončil pracovný pomer v skúšobnej dobe k 13. 09. 2015. Navrhovateľka bola PN od 07. 09. 2015 do 19. 11. 2015, kedy poberala nemocenské dávky vo výške 400 eur a od 20. 11. 2015 sa zamestnala v Resocializačnom stredisku Čistý deň, n. o., kde podľa vyjadrenia navrhovateľky dosahovala príjem 500 eur. Býva v rodinnom dome svojich rodičov spolu s maloletými deťmi, na ktoré pobera rodinné prídavky 47 eur. Po návrate na Slovensko otec od 01. 07. 2015 je naďalej zamestnancom SIS s miestom výkonu práce v Bratislave, kde od 03/2015 do 10/2015 dosiahol čistý mesačný príjem 837,73 eura, má stanovenú vyživovaciu povinnosť na obe maloleté deti po 150 eur, spolu 300 eur. Otec v konaní predložením nájomných zmlúv preukázal, že nemá vyriešenú bytovú otázku, bývanie zatiaľ rieši prenájomom, za ktorý platil 200 eur a podľa nájomnej zmluvy zo dňa 30. 10. 2015 vo výške 550 eur. Berúc do úvahy aj tú skutočnosť, že matka aj v tomto období bola ešte vlastníčkou bytu v P., ktorý mohla prenajímať a zvyšovať si životnú úroveň, a vzhľadom aj k jej vysokoškolskému vzdelaniu, bolo potrebné dospieť k záveru, že životná úroveň oboch manželov od 01. 07. 2015 do rozvodu manželstva, t. j. do 16. 12. 2015 bola v podstate rovnaká a v zásade takto vyrovnaná životná úroveň účastníkov konania potom neodôvodňovala priznať navrhovateľke manželské výživné za obdobie od 01. 07. 2015 do 16. 12. 2015. Z tohto dôvodu bolo potrebné návrh ako nedôvodný zamietnuť. Navyše je potrebné dodať, že navrhovateľka v rozhodnom období nepreukázala také mimoriadne náklady, ktoré by odôvodňovali priznať určitú sumu na dorovnanie životnej úrovne manželov v tom čase. Pokiaľ navrhovateľka poukazovala na náklady spojené s výchovou a výživou maloletých detí, je potrebné uviesť, že tieto nároky sú predmetom iných konaní a nie je možné ich zohľadniť v konaní o určenie výživného medzi manželmi.

20. 1. Odporca v konaní, ale aj v podanom dovolaní namietal, že súd zahrnul cestovné náhrady do jeho príjmov, pričom v prípade cestovných náhrad ide výlučne o preplatenie riadne zdokumentovaných vynaložených nákladov na cestu (stravné, vreckové, náklady na dopravu a ubytovanie). K uvedenému odvolací súd uvádza, že sám odporca vo svojom vyjadrení zo dňa 16. 10. 2015 (na č. I. 26 spisu) potvrdil svoj priemerný mesačný príjem v období apríl 2015 až jún 2015 vo výške 4 485,55 eura. Zo správy Slovenskej informačnej služby Bratislava (č. I. 105) nebolo sporné, že odporcovi bola vyplatená mzda za mesiace apríl až jún 2015 vo výške 844,50 eura a od mesiaca júl 2015 vo výške 1 396 eur netto. Zo správy Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (č. I. 177) bolo zistené, že za obdobie od 01. 03. 2015 do 30. 06. 2015 odporca počas dočasného vyslania v Bruseli dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 3 393,44 eura. Zároveň sa v uvedenom liste uvádza, že za obdobie od 01. 03. 2015 do 30. 06. 2015 boli odporcovi uhradené nasledovné cestovné náhrady: stravné za pracovnú cestu dňa 23. 05. 2015 vo výške 4,50 eura, náhrada výdavkov spojených s pobytom manželky za mesiac marec 2015 vo výške 583,42 eura a za mesiac apríl 2015 vo výške 48,23 eura, náhrada výdavkov spojených s pobytom dvoch detí za mesiac marec 2015 653,44 eura a za mesiac apríl 2015 vo výške 287,33 eura, za mesiac máj 2015 vo výške 361,73 eura a za mesiac jún 2015 vo výške 361,73 eura. Z ďalej správy SIS Bratislava na č. I. 181 vyplynulo, že popri služobných úlohách boli odporcovi vyplatené za obdobie 01. 03. 2015 do 16. 12. 2015 aj nasledovné výdavky: stravné spolu vo výške 405 eur, vreckové vo výške 20,25 eura, ubytovanie vo výške 219 eur, diaľničné poplatky 8,70 eura, letenky 84,23 eura, pohonné látky 1 379,87 eura. Zároveň mu boli vyplatené náklady na bývanie v Belgicku za rok 2015 vo výške 14 677 eur. Z uvedených správ je zrejmé, že súd, pokiaľ rozhodoval o výživnom pre manželku, vychádzal z príjmu odporcu, ktorý dostával od Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR vo výške 3 394,44 eura, ako aj príjmu od SIS vo výške 837,73 eura bez toho, aby zohľadnil ďalšie sumy, ktoré mu boli vyplatené z titulu cestovných náhrad, ubytovania a poplatkov, leteniek, pohonných hmôt a podobne. Odvolací súd, napriek tomu, že nespochybňuje účel prostriedkov, na aký boli uvádzané finančné prostriedky odporcovi jeho zamestnávateľom vyplácané, je potrebné poukázať na rozhodovaciu prax súdov, v zmysle ktorej sa ďalšie vyplatené finančné prostriedky zamestnancovi, ktoré sa neminú a ktoré sa im vyplácajú mimo stabilnej mzdy ako pohyblivé zložky a tvoria prevažnú časť ich príjmu, sa zohľadňujú ako časť príjmu.

20.2. Pokiaľ žalovaný namietal, že navrhovateľka sa vrátila do Slovenskej republiky dňa 03. 04. 2015 len na dovolenku, avšak k ukončeniu sprevádzania jeho ako manžela v Belgicku sa uskutočnilo až od 15. 04. 2015 a až od tohto dátumu je možné určiť vyživovaciu povinnosť, odvolací súd uvádza, že túto námietku nepovažuje za dôvodnú, keď je nesporné, že žalobkyňa sa vrátila na územie SR dňa 03. 04. 2015. Vtedy účastníci konania prerušili spolužitie, ako aj vedenie spoločnej domácnosti a navrhovateľka teda nemohla participovať na rovnakej životnej úrovni odporcu, ktorý v tom čase bol jej manželom.

20.3. Žalovaný napokon namietal aj tú skutočnosť, že navrhovateľke poukázal na účet finančné prostriedky vo výške 650 eur. Navrhovateľka k uvedenému uviedla, že odporca jej náhradu za mesiac január poslal vo februári, a to: 05. 02. 2015 vo výške 650 eur, za mesiac február v mesiaci marec dňa 25. 03. 2015 vo výške 650 eur a náhradu za mesiac marec, kedy sa ešte nachádzala v zahraničí, bola odporcovi zaslaná zamestnávateľom náhrada na ňu vo výške 583,42 eura v mesiaci apríl, ktorú jej však nezaslal. Rovnako ako náhradu za mesiac apríl, ktorú odporca dostal na ňu ako manželku vo výške 48,23 eura si ponechal. Vychádzajúc z uvedených tvrdení, ako aj zisteného skutkového stavu potom nebolo možné zohľadniť sumu 650 eur, ktorú odporca mal zaplatiť navrhovateľke podľa jeho tvrdenia dňa 26. 03. 2015 a podľa navrhovateľky dňa 25. 03. 2015, keď súd určil výživné odporcovi, počnúc od 03. 04. 2015.

20.4. Pokiaľ odporca poukazuje na tú skutočnosť, že v mesiaci jún 2015 uhradil škodu na zariadení bytu vo výške 1 500 eur, ani uvedená skutočnosť nemala vplyv na stanovenie vyživovacej povinnosti odporcu na manželku za čas od 03. 04. 2015 do 30. 06. 2015 v sume 600 eur, keď po zohľadnení už vyššie deklarovaných príjmov, ale aj výdavkov odporcu, stanovená výška výživného 600 eur zabezpečuje približne rovnakú životnú úroveň s prihliadnutím na chod domácnosti, ako aj zvýšené životné náklady odporcu v Bruseli a životné náklady a potreby navrhovateľky na Slovensku.

21. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania, ako aj vo svojom odvolaní poukazuje na tú skutočnosť, že určenie výživného na navrhovateľku by bolo aj v rozpore s dobrými mravmi, odvolací súd sa s touto odvolacou námietkou odporcu nestotožňuje.

21.1. Podľa spoločných ustanovení k vyživovacím povinnostiam v zmysle § 75 ods. 2 Zákona o rodine súd prihliadne aj na rozpor určenia výživného na manželku, ak je takéto výživné v rozpore s dobrými mravmi. Súd teda na prípad rozporu s dobrými mravmi prihliadne z úradnej povinnosti a ich danosť zisťuje podľa okolností prípadu. Dobré mravy nie sú v zákone výslovne definované, avšak sa nimi rozumejú nepísané pravidlá slušnosti, tolerancie, poctivosti, ľudskosti a v prípade manželov je to vytváranie harmonického a trvalého životného spoločenstva, vzájomnej výchovy detí, vzájomnej pomoci, ako aj vzájomnej vernosti. Výživné by tak nebolo možné priznať, len ak by tu boli prítomné dôvody na jeho nepriznanie. V danom prípade z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že vzťahy medzi manželmi boli vážne narušené už od roku 2010, kedy navrhovateľka podala návrh na rozvod manželstva, súd aj ich manželstvo rozviedol, avšak konanie bolo z dôvodu späťvzatia návrhu zastavené. Aj keď neskôr došlo k obnoveniu spolužitia a založenia si spoločnej domácnosti v Bruseli, je zrejmé, že manželské nezhody naďalej pretrvávali, čo vyústilo k prerušeniu spolužitia, a napokon i k rozvodu manželstva. Pokiaľ odporca rozpor s dobrými mravmi videl v správaní navrhovateľky počas manželstva, najmä z jej údajného dlhodobého neznesiteľného chovania a jeho ohovárania a poškodzovania dobrého mena najmä u jeho zamestnávateľa, je potrebné uviesť, že navrhovateľka skutočne adresovala listy s jej nazeraním na manželstvo a na osobu odporcu zamestnávateľovi, ako aj ďalším orgánom, v dôsledku čoho by sa mohlo javiť, že navrhovateľka svojím konaním prispela k tomu, že zamestnávateľ ukončil jeho vyslanie v zahraničí. Táto skutočnosť však nebola zamestnávateľom odporcu potvrdená. Na druhej strane je však potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že odporca počas trvania manželstva nadviazal mimomanželský pomer, ktorú skutočnosť v konaní ani nerozporoval a rovnako je preto možné vytknúť aj jemu, že sa správal v rozpore s dobrými mravmi, keď počas trvania manželstva porušil sľub vernosti. Za danej situácie nebolo možné vyhodnotiť negatívne len správanie navrhovateľky, keď na druhej strane je potrebné prihliadnuť k správaniu odporcu (nadviazanie mimomanželskej známosti), a preto nebolo možné konštatovať, že by priznané výživné navrhovateľke bolo v rozpore s dobrými mravmi. Keďže posúdenie toho, či došlo k porušeniu dobrých mravov, ktoré by odôvodňovali nepriznať navrhovateľke manželské výživné, je vždy ponechané na úvahu súdu, odvolací súd dospel k záveru, že nie je možné konštatovať také okolnosti len na strane navrhovateľky, ktoré by odôvodňovali zánik tohto nároku.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď mal za to, že nejde o výnimku stanovenú v ust. § 53 a § 55 CMP, ktoré ustanovenia v určitých prípadoch umožňujú priznať náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).